

عنوان و نام پدیدآور:	فارسی آموز (۱) / محمد ناطق... [و دیگران]
مشخصات نشر:	قم، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۱۴۰۰
مرجع تولید:	مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی
مشخصات ظاهری:	۲۶۴ ص
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۴۲۹-۷۹۷-۴
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا
یادداشت:	مؤلف محمد ناطق، مجید فضل‌الهی، محمد زکی سعیدی، ماندگار محمودی مطلب محمدعلی تبار
موضوع:	فارسی -- راهنمای آموزشی -- خارجیان
موضوع:	Persian language -- Study and teaching -- Foreign speakers
موضوع:	فارسی -- کتاب‌های درسی برای خارجیان
موضوع:	Persian language -- Textbooks for foreign speakers
شناسه افزوده:	ناطق، محمد، ۱۳۴۹
شناسه افزوده:	جامعة المصطفی ﷺ العالمية. مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
شناسه افزوده:	Almustafa International UniversityAlmustafa International Translation and Publication center
رده‌بندی کنگره:	PIR۲۸۲۷
رده‌بندی دیویی:	۲۴/۴۸
شماره کتاب‌شناسی ملی:	۷۶۱۰۷۰۹
	BA0489 (فایل نهایی مرجع بدون فرآیند تولید انتشارات)

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

فارسی آموز «۱»

مؤلفین: محمد ناطق، مجید فضل‌الهی، محمد زکی سعیدی، ماندگار محمودی، مطلب محمدعلی تبار

چاپ اول: ۱۴۰۰ ش / ۱۴۴۲ ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

● چاپ: چاپخانه دیجیتال المصطفی ﷺ ● قیمت: ۹۸۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۵۰۰

مراکز پخش

◀ ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۱۸؛

تلفن: +۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴ / (داخلی ۱۰۵) / ۳۷۸۳۹۳۰۵ ۰۲۵

◀ ایران، قم، بلوار محمدامین، سه‌راه سالاریه. تلفن: ۳۲۱۳۳۱۰۶ - ۰۲۵

pub_almustafa

http://buy-pub.miu.ac.ir

miup@pub.miu.ac.ir

با سپاس از دست‌اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

● مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری

● ناظر گرافیک: مسعود مهدوی

● مدیر انتشارات: مصطفی نوبخت

● ناظر فنی: سید محمدرضا جعفری

فارسی آموز «ا»

محمد ناطق، مجید فضل الهی
محمد زکی سعیدی، ماندگار محمودی
مطلب محمد علی تبار

مرکز بین المللی
ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فراروی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پای بندی به دین و سنت در مدیریت همه جانبه کشورها بسیار چالش برانگیز می‌نماید. از این رو مطالعات و پژوهش‌های به روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و اندیشه‌های ناب و ژرف، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت بنیان‌گذاران این شجره طیّبه، به ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی علیه السلام و مقام معظم رهبری علیه السلام می‌باشد.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد. بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و پژوهشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی و پژوهشی را در پی دارد.

«جامعة المصطفی علیه السلام العالمية» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش خود قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام

پیشگفتار

جامعة المصطفیٰ ﷺ العالمیه، به عنوان یک مجموعه پیشتاز در عرصه آموزش زبان، علوم و معارف اسلامی، همیشه بر آن بوده است تا با استفاده از تجربه‌های آموزشی، ظرفیت‌ها و توانایی علمی خود، مرجعی برای جذب و آموزش دانش‌پژوهان مشتاق و علاقه‌مند به معارف اسلامی باشد.

مخاطبان و جامعه هدف در جامعة المصطفیٰ ﷺ، از ملیت‌های گوناگون، متنوع و متکثر هستند؛ این تنوع موجب شده است که برای ارتباط بهتر با مخاطبان، زبان فارسی با پیشینه علمی و فرهنگی قوی خود، به عنوان اولین زبان علمی، فرهنگی و اجتماعی این مجموعه انتخاب شود؛ از این رو، نخستین گام برای فعالیت‌های علمی و آموزشی جامعة المصطفیٰ ﷺ، برنامه‌ریزی دقیق آموزشی جهت آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان تلقی گردید.

گفتنی است، سال‌ها تجربه آموزشی جامعة المصطفیٰ ﷺ العالمیه در آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان، باعث رشد کیفی چشمگیر در روش‌ها و راهکارهای آموزش زبان فارسی شده است که این تجربه‌ها با یاری استادهای خبره، در کنار مطالعه‌های گوناگون صورت گرفته در حوزه‌های آموزشی و نیز آموزش زبان، به یک گنجینه ارزشمند در تولید محتوا و روش‌های تدریس تبدیل شده است و تلاش گردیده که این دستاوردها در محصول‌های آموزشی متبلور گردد.

اینک، با بهره‌گیری از تجربه‌های گذشته، تألیف چند نسل کتاب آموزشی و استفاده از جدیدترین شیوه‌های آموزش زبان، مجموعه‌ای نو در راستای پیشرفت کمی و کیفی آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان در دست تدوین قرار گرفته است. این بسته آموزشی جدید، به صورت مکتوب (شامل کتاب فارسی‌آموز، راهنمای استاد، کتاب کار و کارت‌های آموزشی) و چند رسانه‌ای (شامل نرم‌افزار، پرده‌نگار، برنامه ویژه تلفن همراه، صوت و قطعه فیلم‌های کوتاه) می‌باشد که پس از آماده‌سازی، به تدریج عرضه و از آن بهره‌برداری خواهد شد. شایان توجه است که کتاب حاضر بخشی از این بسته آموزشی است که به مشتاقان و زبان‌آموزان این مجموعه و دیگر مرکزهای هم‌سو تقدیم می‌گردد. در اینجا از مسئولان، استادان و همکاران محترم مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی (ilis)، آقایان حجت الاسلام والمسلمین محمدرضا کارگر، دکتر محمود مهرآوران، دکتر بهاءالدین اسکندری، یحیی بابانژاد، مجتبی ابراهیمی، محمدجواد اکبرپور، سید محمد جواد تهرانی، مهدی پاکدل، محسن جمشیدی، منتظر ربیعی، عیسی روح‌الأمینی، علی زمانی، سعید شعبانی، علیرضا شهریار، حسین شیرمحمدی، محمدحسین طالعی، سید اسماعیل فرجی، رضا قاسمی، سید عبدالحامد مسترحمی، علی اصغر معینی، عبدالرحیم مفتون و حسین موحدی‌فر و دیگر عزیزانی که به نوعی در تولید این بسته آموزشی به ما یاری رسانده و همراهان بوده‌اند، تشکر و قدردانی می‌کنیم.

مقدمه

کتاب فارسی‌آموز، مطابق «جدول استاندارد سطح‌بندی آموزش زبان فارسی^۱ جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» برای زبان‌آموزان سطح پایه تهیه شده است. این کتاب می‌تواند نیاز مخاطبان را از زبان‌های مختلف، بدون نیاز به زبان واسطه برآورده سازد. آنچه این کتاب را می‌تواند نسبت به دیگر محتواهای آموزشی متمایز نماید، ویژگی‌هایی است که در ادامه به آن پرداخته می‌شود.

این کتاب برای مخاطبان سنین بین ۱۸ تا ۳۰ سال تهیه و تدوین گردیده و شامل بیست درس است؛ محتوای آموزشی آن در هر درس، با درس‌های دیگر رابطه زنجیره‌ای دارد. در این کتاب، مهارت‌های شنیدن، خواندن و نوشتن در اولویت قرار گرفته و برای مهارت شنیدن و گفتن، به‌صورت ویژه، محتوای دیگری در قالب قطعه‌فیلم، پرده‌نگار و فلش‌کارت تهیه شده است. رویکرد آموزشی در تدوین این محتوا، بر پایه روش ارتباطی می‌باشد و در کنار آن، از روش‌های مستقیم و شنیداری - گفتاری نیز استفاده گردیده است.

در «آموزش حرف‌ها و آواها»، ازسویی به «ترتیب بسامد کاربرد آن‌ها در واژگان زبان فارسی» و ازسوی دیگر، به «میزان سادگی حرف‌ها از لحاظ نوشتن و تلفظ» توجه شده است. آموزش حرف‌ها به‌صورت گام به گام انجام گردیده و در هر جلسه آموزشی، تنها دو یا سه حرف آموزش داده می‌شود که در این راستا، تنها واژگانی آموزش داده می‌شوند که دیگر حرف‌های مربوط به آن، از پیش آموخته شده باشند. البته تا جایی که امکان داشت، در کنار ویژگی یادشده، تلاش گردید که واژگان آموزشی از میان واژه‌های پربسامد نوشتاری و خوانداری انتخاب گردد.

در آموزش هر آوا و نمود نوشتاری آن (حرف)، نه‌تنها به چگونگی نگارش آن توجه شده است، بلکه چگونگی تلفظ هر یک و تفاوت آوایی هر آوا با آوای مشابه خود (جفت‌های کمینه) نیز مورد توجه قرار گرفته است. نخستین نمونه‌هایی که برای آموزش هر آوا/ حرف ارائه شده، نمونه‌هایی است که آوا/ حرف مورد نظر، به‌صورت ساکن (بدون ترکیب با واکه) در واژه قرار گرفته است که این ویژگی، به زبان‌آموز این امکان را می‌دهد تا با صدای اصلی آوا آشنا شود.

وجود تمرین‌هایی نظیر متصل‌نویسی و برعکس‌نویسی به زبان‌آموز کمک می‌کند تا درک بهتری از چگونگی متصل شدن یا متصل نشدن حرف‌ها داشته باشد.

ارائه مطلب در این کتاب به گونه‌ای طراحی شده که هدف آموزشی تنها کاربرد و صورت زبانی آوا/ حرف یا واژگان، جدای از هم یا تنها به منظور آشنایی با ساختار و واژه نباشد، بلکه هدف این بوده است همزمان با آموزش آوا/ حرف، ساخت دستوری مناسب سطح زبانی نیز به زبان‌آموز آموزش داده شود که نقش کاربردی و ارتباطی آن در تمرین‌ها تبیین گردیده است.

۱. اطلاعات بیشتر در کتاب راهنمای استاد آمده است.

از درس پنجم، زبان آموز در معرض ساخت‌های دستوری قرار می‌گیرد که ساخت‌های دستوری این کتاب از میان پربسامدترین ساخت‌های دستوری زبان فارسی می‌باشد و متناسب با سطح دانش زبانی زبان‌آموزان سطح پایه، انتخاب شده است.

زبان‌آموز با جایگزین کردن واژه‌های مختلفی که فراگرفته، می‌تواند جمله‌های بیشتری تولید کند و این امر سبب افزایش انگیزه و اعتماد به نفس وی می‌شود. گفتنی است، تصویرهای رنگی به‌کاررفته در کتاب، آموزش را برای فارسی‌آموزان جذاب‌تر و آسان‌تر کرده است.

در تدوین نوع تمرین‌های هر درس و همین‌طور تمرین‌های کتاب کار، از راهبردهای مهم یادگیری زبان دوم/خارجی، مانند راهبرد شناختی (ترکیب و بازسازی)، راهبردهای مربوط به حافظه (ارتباط میان صورت و معنا)، راهبردهای عاطفی و راهبردهای اجتماعی (ساخت جمله و برقراری ارتباط) بهره گرفته شده است؛ قابل توجه می‌باشد که در میان تمرین‌های این کتاب، مهارت‌های خواندن، شنیدن و نوشتن نیز مورد ارزیابی قرار می‌گیرند.

برای تقویت مهارت نوشتار، در قسمتی از درس‌ها، به آموزش شیوه نوشتار حرف‌ها پرداخته شده است؛ برای افزایش مهارت نوشتاری از قلم نزدیک به نوشتار و برای تقویت بخش خوانداری، از قلم رایانه‌ای کاربردی استفاده شده است.

در اینجا از استادان ارجمند، خانم دکتر افتخارسادات هاشمی، خانم دکتر زهرا عباسی و سرکار خانم فاطمه جعفری که با مطالعه و بررسی این کتاب و ارائه دیدگاه‌های ارزشمند خود مایه پربار شدن و ارتقای این اثر گردیدند، سپاسگزاری و قدردانی می‌کنیم و توفیق بیشتر آنان را از خدای بزرگ خواهانیم.

معرفی کتاب

کتاب فارسی آموز سطح پایه شامل ۲۰ درس است. در هر درس بین دو تا سه حرف/ آوا آموزش داده می شود و برای تدریس هر درس ۱۰۰ دقیقه در نظر گرفته شده که می تواند به صورت پیوسته یا دو جلسه ۵۰ دقیقه ای برگزار گردد. ۱۰۰ دقیقه تدریس شامل این موارد است: ۱. بررسی تمرین ها و ارزیابی درس قبل؛ ۲. تدریس درس جدید به همراه تمرین و ارزیابی هنگام درس و پایان آن.

کتاب حاضر به گونه ای طراحی شده است که زبان آموز بتواند بیشتر مطالب را با استفاده از فایل های صوتی و تصویرهای موجود بفهمد، تمرین کند و فراگیرد؛ بنابراین انتظار می رود زبان آموزان با پیش مطالعه، در کلاس حاضر شوند و استاد در کلاس، بیشتر به رفع اشکال ها بپردازد.

در ۱۶ درس کتاب بین دو تا سه حرف در قالب واژه، آموزش داده می شود و چهار درس آخر به آموزش مواردی مانند آواهای ترکیبی، همزه، تنوین و موضوع های زبانی اختصاص یافته است.

ترتیب آموزش حروف (تصویر ۱)

ترتیب آموزش حروف بر اساس چهار عامل تنظیم شده است که این عامل ها عبارتند از:

۱. از پریسامد به کم پسامد؛
۲. از ساده بودن به دشواری از لحاظ نوشتار و تلفظ؛
۳. امکان ساخت بیشترین واژه ها در درس های آغازین؛
۴. امکان ساخت جمله های ساده، کوتاه و کاربردی با کمترین حروف آموزش داده شده (از درس ۵ به بعد).

ترتیب آموزش حروف در این کتاب

آ - ا	ب	ن	د	م	ر	ز	س	ی	ل
ت	خ	ک	و	ش	ه (بیان حرکت)	چ	ق	ف	ج
گ	پ	ح	ث	ذ	ط	ظ	ع	غ	ص
ض	ژ								

تصویر ۱

معرفی بخش های مختلف هر درس

به اختصار بخش های گوناگون هر درس و در صورت نیاز، روش فعالیت کلاسی آن بخش معرفی می گردد^۲.

تابلوی حروف زبان فارسی (به ترتیب ابتهی) (تصویر ۲)

حرف داخل حباب: نشان دهنده حرف آموزشی جدید است که با رنگ قرمز مشخص شده است و موقعیت حرف جدید را در جدول «ترتیب ابتهی» حروف نشان می دهد.

حروف با رنگ مشکی: حروفی که زبان آموز در درس های پیشین فرا گرفته است.

حروف بی رنگ: حروفی که هنوز معرفی نشده است.

نکته مهم:

این قسمت تنها به عنوان تابلوی نمایشی است و نیازی به اشاره استاد یا فعالیت خاصی ندارد.

آ	ب	پ	ت	ث	ج	چ	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ی	ل	ش
ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ک	گ	ل	م	ن	و	ه	ی	ش

تصویر ۲

۱. بر اساس پژوهشی که از یک پیکره ۲۰/۰۰۰ واژه ای صورت گرفت و آمار بسامد حروف در این پیکره استخراج شد.
 ۲. بر اساس نظرسنجی که در قالب دو فرم از ۵۰ فارسی آموز از ملیت های گوناگون به دست آمد.
 ۳. توضیح تفصیلی بخش های گوناگون هر درس در کتاب راهنمای استاد آمده است.

تابلوی سیر آموزش حروف (تصویر ۳)

این تابلو مشخص کننده سیر آموزش حروف از درس اول تا موقعیت فعلی آموزشی می باشد. حرف جدید در جدول با رنگ قرمز نشان داده شده است.

نکته مهم: این تابلو نیز نمایشی است و نیازی به اشاره استاد یا فعالیت خاصی ندارد.

بخش آموزش حرف / آوا (تصویر ۴)

کفش

کیف

تصویر ۴

در این قسمت با توجه به شکل های مختلف حروف، از دو تا چهار واژه با ویژگی های زیر مثال آورده شده است.

ملاک های انتخاب واژه ها برای این قسمت:

- حرف مورد نظر در کلمه ساکن و بدون ترکیب با مصوت ها باشد. این ویژگی به زبان آموزان این امکان را می دهد که با صدای اصلی آوا آشنا شوند؛
- واژه ها پر کاربرد باشند؛
- حروف واژه های انتخابی مرکب از حروف آموزش داده شده در درس های گذشته و حرف جدید باشد؛
- واژه ها قابلیت تصویر سازی داشته باشند تا بتوان مفهوم آن را به کمک تصویر منتقل کرد.

تصویر ۳

۹-۶

۷. گوش کنید و تکرار کنید.

برف، کیف، دفتر، رفتن، آفتاب، کفش، هفت،
هفته، قفل، نفت، قرش، سفر، نفر، بفرما، آفرین،
فرزند، قفس، فلل، فکر، فهرست، تلفن، فروختن،
فامیل، فارسی، فیل، سفید، فیلم، مفید، فوتبال،
رفتم، رفتی، رفت، رفتیم، رفتید، رفتند،
فروختم، فروختی، فروخت، فروختیم، فروختید، فروختند

تصویر ۵

گوش کنید و تکرار کنید (تصویر ۵)

این قسمت برای تمرین و تثبیت تلفظ و خواندن حرف / آوای مورد نظر طراحی شده است.

چنین واژه ها به این ترتیب است: ۱. حرف جدید در پایان واژه؛ ۲. حرف جدید در وسط واژه و ساکن؛ ۳. حرف جدید با ترکیب مصوت ها به ترتیب (ا، ای، و).

در انتخاب واژه ها سعی شده از واژه های پربسامد استفاده شود.

برای آشنا شدن ذهن زبان آموز با آهنگ و صرف فعل ها، در برخی از درس ها یک یا دو فعل ماضی یا مضارع در پایان این بخش آورده شده است. در برخی از موارد برای عدم اشتباه زبان آموز، برخی از حرکت های حروف گذاشته شده است. (برای اطلاعات بیشتر به کتاب راهنمای استاد مراجعه کنید.)

- دو نکته مهم:** ۱. استاد نباید پیش از اطمینان از تلفظ درست تک تک زبان آموزان، وارد بخش بعدی شود.
۲. در این قسمت هدف فقط تلفظ صحیح حرف جدید و واژه ها است؛ بنابراین فارسی آموزان و استادان باید روی خواندن درست و صحیح کلمات تمرکز کنند و به هیچ عنوان به دنبال تفهیم معنا نباشند؛ لذا استادان گرامی در طراحی آزمون ها نیز باید به این نکته توجه داشته باشند.

قسمت تفهیم معنا (تصویر ۶)

در این بخش تصویر برخی از واژه‌های پربسامد بخش قبلی با هدف تثبیت بیشتر تلفظ واژه‌ها به همراه تفهیم معنا و افزایش دایره واژگانی فارسی‌آموزان آمده است.

آموزش نوشتار حرف (تصویر ۷)

هدف از این بخش آموزش درست نوشتار حرف در قالب واژه است.

- انتخاب واژه‌های این بخش بر اساس سه ویژگی بوده است:
۱. همه شکل‌های حرف در واژه‌های انتخابی وجود داشته باشد؛
۲. زبان‌آموز مفهوم و معنی واژه را بداند؛
۳. از نظر نوشتاری پربسامد باشد.

روش کار: ابتدا استاد روی تابلو جهت و شیوه نوشتن حرف را به تنهایی و در قالب کلمه آموزش می‌دهد؛ سپس از زبان‌آموزان می‌خواهد که هر واژه را ۵ بار بنویسند. در هنگام تمرین زبان‌آموزان، استاد باید بر نوشتار تک‌تک آن‌ها نظارت کافی داشته باشد، تا اشکال‌های نوشتاری آن‌ها در کلاس برطرف گردد. (برای توضیح بیشتر به کتاب راهنمای استاد مراجعه کنید).

ف ف

فارسی سفید

کیف برف

۱۰ بنویسید.

فارسی فارسی فارسی

سفید سفید سفید

کیف کیف کیف

برف برف برف

تصویر ۷

۸ گوش کنید و تکرار کنید. ۹-۷

قفل

آفتاب

دفتر

نفت

قلقل

قفس

سفید

فیل

تصویر ۶

بخش نکات و ساختارهای زبانی (تصویر ۸)

با هدف آموزش نکات زبانی، ساختارهای دستوری، جمله‌های خبری و پرسشی، این بخش از درس پنجم به بعد، در درس‌ها گنجانده شده است و تلاش گردیده که نکات زبانی با کمک تصویر تفهیم شود.

نکته: فارسی‌آموزان برخی از نکات زبانی این بخش را در کلاس مهارت شنیدن و گفتن به صورت گفتاری فراگرفته‌اند و در اینجا با شکل نوشتاری همان نکات آشنا می‌شوند و به نوعی تثبیت زبانی صورت می‌گیرد.

۱۲ گوش کنید و تکرار کنید. ۹-۱۰

آن درخت، میوه ندارد؟ چرا، دارد.

۱. آن درخت، میوه ندارد؟
چرا، دارد.

۲. آن دختر کیف ندارد؟
چرا آن دختر کیف دارد.

۳. آن اتاقی کمد ندارد؟
چرا آن اتاقی کمد دارد.

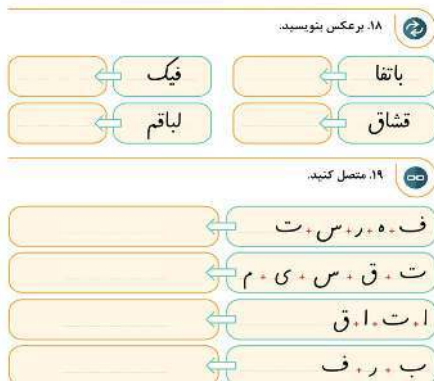

۴. آن مرد تلفن ندارد؟
چرا آن مرد تلفن دارد.

تصویر ۸

تمرین برعکس نویسی و متصل نویسی (تصویر ۹)

در بخش پایانی هر درس با هدف تمرین و تثبیت یادگیری شکل‌های مختلف حروف، تمرین برعکس نویسی و متصل نویسی آورده شده است.

تصویر ۹

تمرین املانویسی (تصویر ۱۰)

از آنجا که تعداد واژه‌های بخش شنیداری زیاد است، نیازی نیست که زبان‌آموزان املای همه واژه‌های درس را تمرین کنند.

برخی از واژه‌های درس با ملاک‌های زیر انتخاب گردیده تا زبان‌آموز تنها املای همین کلمات را تمرین کند؛ بنابراین استادان محترم در ارزیابی و گفتن املا به این موضوع توجه داشته باشند.

ملاک انتخاب واژه‌ها برای املا:

۱. واژه در نوشتار پربسامد باشد؛
۲. همه شکل‌های حروف تدریس شده، در واژه‌ها وجود داشته باشد؛
۳. زبان‌آموز مفهوم واژه‌ها را با کمک تصویرها داخل کتاب فراگرفته باشد.

نکته: استادان به زبان‌آموزان گوشزد کنند که همه متن بخش نکات زبانی، به‌ویژه تمام متن درس ۱۷ تا ۲۰ را برای املا تمرین کنند.

تصویر ۱۱

تمرین تمایز بین برخی از آواها (تصویر ۱۱)

با هدف شناخت و تمایز بیشتر بین برخی از آواها در پایان بعضی از درس‌ها این بخش گنجانده شده است.

نکته: زبان‌آموزانی که مشکل تمایز آوایی دارند می‌توانند با استفاده از فایل صوتی این بخش به تمرین بیشتر بپردازند.

فایل صوتی (تصویر ۱۲)

با هدف ایجاد زمینه برای پیش مطالعه و تمرین بیشتر، زبان‌آموزان می‌توانند از فایل‌های صوتی هر بخش که در کتاب شماره‌گذاری شده، استفاده کنند.

۷. گوش کنید و تکرار کنید.

تصویر ۱۲

برنامه درسی محتوای آموزشی سطح پایه برای چهار مهارت شنیدن، گفتن، خواندن و نوشتن

برای تدریس محتوای آموزشی سطح پایه، برنامه زیر بر اساس چهار ساعت آموزشی در روز تنظیم شده است.^۱

فعالیت کلاسی تدریس محتوای سطح پایه برای ۴ ساعت در روز				جلسه
کتاب و کار و کتاب فارسی آموز پایه ۱۰۰ دقیقه/ دو جلسه ۵۰ دقیقه‌ای		گفتگو ۵۰ دقیقه	واژه‌آموزی ۵۰ دقیقه	
درس اول	درس اول	درس اول	درس اول	۱
درس دوم	درس دوم	درس دوم	درس دوم	۲
درس ...	درس ...	درس ...	درس ...	...
درس دهم	درس دهم	درس دهم	درس دهم	۱۰
مرور	مرور	مرور	مرور	۱۱
آزمون نیمه مهارت خواندن و نوشتن (۱۰۰ دقیقه)		آزمون نیمه مهارت شنیدن و گفتن (۱۰۰ دقیقه)		۱۲
درس یازدهم	درس یازدهم	درس یازدهم	درس یازدهم	۱۳
درس ...	درس ...	درس ...	درس ...	...
درس بیستم	درس بیستم	درس بیستم	درس بیستم	۲۲
مرور	مرور	مرور	مرور	۲۳
آزمون پایانی مهارت خواندن و نوشتن (۱۰۰ دقیقه)		آزمون پایانی مهارت شنیدن و گفتن (۱۰۰ دقیقه)		۲۴

نکته مهم:

با توجه به اینکه محتوای آموزشی سطح پایه به صورت چند رسانه‌ای ارائه می‌گردد و بسیاری از مطالب با استفاده از رسانه‌های صوتی - تصویری قابل درک و فهم است، از فارسی آموز می‌توان انتظار داشت که بتواند با کمک این ابزارها، ۷۰ تا ۸۰ درصد محتوای آموزشی را به صورت خودآموز فراگیرد و برای فراگیری ۲۰ یا ۳۰ درصد باقیمانده و نیز برای رفع اشکال، در کلاس حاضر شود؛ در این صورت، برخی از مرکزها می‌توانند با استفاده از این امکان، جدول و برنامه کلاسی پیشنهادی بالا را از ۴ ساعت در روز به ۲ یا ۱ ساعت در روز کاهش دهند و برنامه‌ریزی کنند.

۱. توضیح بیشتر در کتاب راهنمای استاد آمده است.

فہرست مطالب

درس ۱

آ، ب، ن ۱۹

۲۰ _____ د

۲۱ _____ ۹ -

درس ۲

۲۵ _____ ۲۴

۲۸ _____ ۲

تمرین مقایسهٔ آوایی

درس ۳

۳۳ _____

۳۶ _____ سـ

شيوه نوشتن عددها ۳۹

درس ۴

۴۱ یی

۴۴ _____ ۴۵

تمرین مقایسهٔ آوایی ۴۸

درس ۵

۴۹ تت

۵۳ _____ خـخ

۵۶ _____ آ، ا، ای

این / آن ... است. _____ ۵۸

درس ۶

۶۱ _____ ۷۷

۶۵ و (مسواک، لیمو، خودکار، تخت خواب)

... نیست. ۷۱

تمرین مقایسهٔ آوایی _____ ۷۴

درس ۷

- شـ ش ۷۵
هـ ه (بیان حرکت) ۷۹
آیا...؟ بله / نه ... ۸۲

درس ۸

- چ چ ۸۵
هـ هـ ه ۸۹
... چیست؟ ۹۲
دارم، داری، دارد... - ندارم، نداری، ندارد... ۹۳
تمرین مقایسهٔ آوایی ۹۸

درس ۹

- ق ق ۹۹
ف ف ۱۰۳
چه چیزی؟ - و (عطف) ۱۰۷
... ندارد؟ چرا ... ۱۰۸
تمرین مقایسهٔ آوایی ۱۱۴

درس ۱۰

- ج ج ۱۱۵
گ گ ۱۱۹
رو (روی)، زیر، در (توی)، کنار، جلو (جلوی) ۱۲۳
... کجاست؟ ۱۲۶

درس ۱۱

- پ پ ۱۲۹
ح ح ۱۳۴
اضافه (کتاب من) ۱۳۷
اضافه (خانهٔ من / خانهٔ من) ۱۳۹
اینجا، آنجا ۱۴۰
تمرین مقایسهٔ آوایی ۱۴۲

درس ۱۲

ث ث ۱۴۳

ذ ذ ۱۴۶

رنگ‌ها (آبی، زرد، سفید، سبز، قرمز، سیاه، قهوه‌ای، خاکستری) ۱۴۸

چه رنگی؟ ۱۵۰

اضافه به صفت (لباسِ آبی، پرندۀ سفید) ۱۵۱

تمرین مقایسهٔ آوایی ۱۵۴

درس ۱۳

تشدید ۱۵۵

ط ط ۱۵۸

صفت (بزرگ، کوچک، بلند، کوتاه، گرم، سرد، سالم، خراب، روشن، خاموش، بالا، پایین) ۱۶۱

اضافه به صفت (آبِ سرد، خانۀ بزرگ) ۱۶۲

یا ۱۶۴

درس ۱۴

ظ ظ ۱۶۷

ع ع ع ۱۷۰

نشانه جمع (ها، ان) ۱۷۳

هستم، هستی، است (هست)، هستیم، هستید، هستند ۱۷۵

بچه‌ها ... هستند ۱۷۷

دفترها ... هستند = دفترها ... است ۱۷۸

... هست؟ بله / نه ... ۱۷۹

درس ۱۵

غ غ غ غ ۱۸۱

ص ص ص ص ۱۸۵

عددهای اصلی ۱۸۹

عددهای ترتیبی ۱۹۱

درس ۱۶

ض ض ض ض ۱۹۳

ژ ژ ۱۹۶

کدام؟ ۲۰۶

چند؟ = چند تا؟ _____ ۲۰۰

صفت (تمیز، کثیف، کم، زیاد، باز، بسته، شیرین، شور، ترش، تلخ، زیبا، زشت) _____ ۲۰۲

اضافه به صفت (میوه شیرین، غذای لذیذ، لیموی ترش، ماهی زیبا) _____ ۲۰۴

درس ۱۷

ا، و، ئ، ء _____ ۲۰۹

آواهای مرکب (میدان، خیابان، پاییز، مولا) _____ ۲۱۱

ترتیب و نام حروف فارسی _____ ۲۱۵

ا (معمولاً) - ی (مصطفی) _____ ۲۱۶

نیستم، نیستی، نیست، نیستیم، نیستید، نیستند _____ ۲۱۷

شنبه، یکشنبه، دوشنبه، سه‌شنبه، چهارشنبه، پنجشنبه، جمعه _____ ۲۱۹

امروز، فردا، پس‌فردا - ... چند شنبه است؟ _____ ۲۲۰

تمرین مقایسه آوایی _____ ۲۲۲

درس ۱۸

پریروز، دیروز - ... چند شنبه بود؟ _____ ۲۲۳

بودم، بودی، بود، بودیم، بودید، بودند _____ ۲۲۵

پریشب، دیشب، امشب، فرداشب، پس‌فرداشب _____ ۲۲۶

صبح، ظهر، بعدازظهر، عصر، شب، روز _____ ۲۲۸

می‌روم، می‌خوانم، نماز می‌خوانم، می‌نویسم، می‌خورم، ورزش می‌کنم _____ ۲۳۲

چه کار می‌کند؟ - می‌روم، ... می‌خوانم، ... می‌خورم، ... _____ ۲۳۳

می‌نویسم، ... نماز می‌خوانم، ... ورزش می‌کنم، ... _____ ۲۳۴

درس ۱۹

کارمند، کارگر، پزشک (دکتر) _____ ۲۳۵

معلم، استاد، فروشنده، راننده، نگهبان _____ ۲۳۶

دندان‌پزشک، خیاط، خانه‌دار _____ ۲۳۷

چه کاره؟ _____ ۲۳۸

مطالعه می‌کنم، گوش می‌کنم، کار می‌کنم، استراحت می‌کنم، تماشا می‌کنم، بازی می‌کنم _____ ۲۴۰

مطالعه می‌کنم، ... استراحت می‌کنم، ... بازی می‌کنم، ... _____ ۲۴۲

از ... تا ... _____ ۲۴۳

چند ساعت؟ _____ ۲۴۵